Stockholms läns landsting

LANDSTINGSSTYRELSEN
VÄNSTERPARTIET

SÄRSKILT UTTALANDE
2013-04-08

Ärende 10

LS 1310-1285

Årsredovisning år 2013 för Stockholms läns landsting

Stockholms läns landsting uppvisar ett resultat som överstiger budget. Samtidigt går landstinget in en allt aktivare fas där en stark ekonomi behövs för att möta kommande års omstruktureringskostnader inom sjukvården samt en fortsatt utbyggnad av kollektivtrafiken - vi måste möta en växande befolkning och samtidigt öka kollektivtrafikens andel av det totala resandet i länet. Vänsterpartiet står bakom de investeringar som idag görs, men vi är kritiska till att de stora privatiseringar som samtidigt görs och som innebär stora merkostnader och dålig kostnadskontroll. Inte minst flera nya vårdval bidrar till negativa avvikelser mot budget.

Årsredovisningen är en tydlig beskrivning av det expansiva skede som länet nu befinner sig i, och av alla de behov som finns och som måste mötas. De kommande åren blir inte lättare – snarare tvärtom. De investeringar som görs idag ska betalas av i framtiden. För att klara detta behövs inte bara ekonomiska resurser – utan också framtidstro. Inom Hälso- och sjukvården pågår i vårt län ett löneupprop bland sjuksköterskestudenterna, ett barnmorskeupprop, ett läkarupprop och ett psykiatriupprop. Det är tydliga tecken på att de som utgör vår verksamhet i praktiken – personalen – har åsikter och vill vara med i utvecklingen. Men alliansen ser framförallt de privata företagsledningarna som sina samarbetspartners inför framtiden. De missar den absolut viktigaste samarbetspartnern när de betraktar personalens upprop och personalens fackliga företrädare som särintressen. Det är synd. Här går varje ny dag en massa möjligheter förlorade.

Personalen pressas redan nu hårt ute på akutsjukhusen. Det är uppenbart att löneutvecklingen för sjuksköterskor varit alltför långsam och att allt för många undersköterskor försvunnit ut ur verksamheterna. Alliansen har passivt stått på åskådarläktaren när undersköterskejänster konverterats utan att ta ansvar för konsekvenserna. Personalpolitiken har blivit något tydligare under året som har gått, men det är ett mycket litet steg framåt när det egentligen skulle behöva tas ett ordentligt kliv. Med tanke på de stora rekryteringsbehov som ligger framför oss så är det bråttom. Stockholms läns landsting har en låg andel specialistsjuksköterskor i förhållande till övriga landet. Det behövs fler utbildningsplatser, men vi behöver också höja löner och förbättra arbetsmiljön. Vi har inte bara för få i utbildning, vi har också stora problem att behålla dem som har utbildat sig. Karolinska Universitetssjukhusets minskning av utförd vård kan i stort sett hänföras till

vakanser av specialistsjuksköterskor. 190 vårdplatser är stängda. Hyrpersonalkostnaderna ökar. Vi har avdelningar som bemannas helt med hyrpersonal.

Privatiseringar och vårdval har också fört med sig en försvagad övergripande styrning av vården. Det finns en ideologisk övertro på att patienter ska fungera som kunder och att efterfrågan ska kunna reglera tillgången på vård. Under det gångna har vårdval förlossning ställt detta tänkande på sin spets. Å ena sidan finns ett vårdval, å andra sidan finns en eftersatt utbyggnad av förlossningsvården, i synnerhet med tanke på att nästan hälften av de så ofta omtalade busslasterna som flyttar in i länet i själva verket föds här. Vänsterpartiet trodde att alliansen väntade på att en privat företagare skulle lösa detta åt dem inom ramen för vårdval, men när denna privata vårdgivare faktiskt också dyker upp och gör det så visar det sig att det inte finns någon som helst beredskap för en sådan situation heller.

Privatiseringarna och vårdvalen har inte bidragit till att minska hälsoklyftorna i länet. Någon sådan ambition finns inte heller. Vårdval vårdcentral har nu utvärderats fem gånger utan att frågan ens ställts. Vi vet inte om vårdvalet haft effekt på befolkningens hälsa: vi vet med andra ord inte vad dessa ekonomiska prioriteringar som vårdval innebär ger för utfall på befolkningens hälsa. Vi vet att såväl vårdutbud som världskonsumtion fortfarande är snedfördelat. Vi vet också att privatiseringarna inte löst utmaningen av personalrekrytering. 10 vårdcentraler arbetar med hyrläkare och även psykiatrin har svårt att rekrytera läkare.

Även kollektivtrafiken står inför stora utmaningar med både nyinvesteringar och upprustningar. Men inte heller inom kollektivtrafiken intresserar sig alliansen för den personal som varje dag möter resenären. Protesterna bland personalen görs allt mer hörda, nu senast är det färdtjänstens överutnyttjade taxichaufförer, men under året har även till exempel personalen på våra båtar gått ut i strejk. Under året har dessutom ett avtal med Arriva resulterat i busskaos i Norrort i början av året, ett undermåligt färdtjänstavtal med dåliga arbetsvillkor för förarna och otrygga resor för brukarna har förlängts, det nya systemet med reskassa fick ett mer än lovligt dåligt genomförande och är en av orsakerna till det dåliga resultatet.

Andelen av befolkningen som är nöjda med kollektivtrafiken minskar, och resenärsintäkterna är lägre än budgeterat, beroende på en lägre resandeökning än förutsett. Resandeökningen i kollektivtrafiken håller i stort sett jämna steg med befolkningsökningen, vilket inte är tillräckligt för att nå målet om att öka kollektivtrafikens andelar av de motoriserade transporterna. I en allt tätare befolkad storstadsregion är en ökning av kollektivtrafikandelen en förutsättning för att människor ska kunna ta sig till sina arbetsplatser varje dag. Inte bara invånarna, utan även näringslivet, är beroende av att kollektivtrafiken andelar ökar.